
[96-8-RE](#)

CAUSA 96-8-RE

Número de registre: 149-1996. Recurs d'empara

SENTÈNCIA DEL DIA 13 DE MARÇ DE 1997

BOPA núm. 21, del 19 de març de 1997

En nom del Poble Andorrà,

El Tribunal Constitucional,

Atès el recurs d'empara interposat per la representació processal del Sr. Antoni Ubach Mortés, causa 96-8-RE, en data 20 de desembre de 1996, contra l'aute de data 29 de novembre de 1996, dictat pel president del Tribunal de Corts en el decurs del procediment previst a l'article 9.3 de la Constitució, instat pel recurrent,

Vista la Constitució, especialment l'article 9, que reconeix el dret a la llibertat i a la seguretat, i l'article 10 que reconeix el dret a la jurisdicció,

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítol sisè, que regula el recurs d'empara,

Vist l'article 109 del Codi de procediment penal,

Vist l'article 5 i següents de la Llei transitòria de procediments judicials,

Vist l'aute del Tribunal Constitucional de data 11 de febrer de 1997, que va admetre a tràmit, sense efectes suspensius, el recurs d'empara interposat pel representant processal del Sr. Antoni Ubach Mortés,

Vista la còpia dels autes del procediment previst a l'article 9.3 de la Constitució instat davant de la Batllia i davant del Tribunal de Corts per la representació processal del Sr. Antoni Ubach Mortés,

Vistes les al·legacions formulades pel Ministeri Fiscal el dia 19 de febrer de 1997,

Vistes les conclusions del Ministeri Fiscal (registrades el 3 de març de 1997), i de la representació processal del Sr. Antoni Ubach Mortés (registrades el 5 de març de 1997),

Escollat el magistrat ponent, Sr. Miguel Ángel Aparicio Pérez,

Antecedents:

Primer

Per mitjà de demanda, presentada davant d'aquest Tribunal el dia 20 de desembre de 1996, l'advocat Sr. Manuel M. Pujadas Domingo, actuant en representació i defensa del Sr. Antoni Ubach Mortés, va interposar recurs d'empara contra l'aute del president del Tribunal de Corts dictat en el curs del procediment previst a l'article 9.3 de la Constitució i desenvolupat pels articles 5 i següents de la Llei transitòria de procediments judicials, que havia estat instat per la mateixa representació que ara s'exerceix en el present recurs d'empara. En l'esmentat aute es denegava la posada en llibertat del seu defensat i, contra la dita resolució, per mitjà del mencionat recurs d'empara, s'ha sol·licitat a aquest Tribunal Constitucional que dicti sentència anul·lant-la i ordenant la immediata posada en llibertat del seu defensat.

Segon

L'aute del president del Tribunal de Corts impugnat per mitjà del recurs d'empara, havia confirmat la decisió desestimatòria de posada en llibertat del Sr. Ubach Mortés, que havia estat adoptada pel batlle de guàrdia el dia 24 de novembre de 1996, mitjançant aute, d'acord amb el procediment previst a la Llei transitòria de procediments judicials.

Tercer

Aquest Tribunal va admetre a tràmit el recurs d'empara 96-8-RE mitjançant aute de data 11 de febrer de 1997, a l'efecte únic de verificar la vulneració o no de l'article 9.1 de la Constitució. Els arguments de la representació processal del Sr. Ubach Mortés es concreten en les afirmacions següents: "La demanda d'empara constitucional es centra, doncs, en si hi havia lloc o no a la llibertat provisional del meu defensat en data 22 de novembre de 1996, abans que recaigués sentència condemnatòria el dia 25 següent". Afegia en l'escrit de demanda "El nucli dur de la qüestió és el còmput del límit màxim i preceptiu dels vuit mesos (quatre més altres quatre, per ser del tot precisos) de la presó provisional fixat per l'article 109 CPP."

Quart

Notificades les actuacions al Ministeri Fiscal, aquest ha comparegut en el procés, en temps i forma, i ha formulat les al·legacions que ha estimat pertinents mitjançant escrit registrat al Tribunal Constitucional el dia 19 de febrer de 1997. En la fonamentació jurídica de l'esmentat escrit estima la improcedència de la pretensió d'empara constitucional per no haver-se produït la vulneració del dret a la llibertat invocat. El seu argument fonamental és aquest: " A falta d'altre precepte que estableixi una forma diferent de computar els terminis en el procés penal o en relació a la presó preventiva, és evident que cal estar en tot allò que no sigui incompatible amb la pròpia naturalesa del procés penal, als principis establerts per la Llei qualificada de la Justícia" i afegeix "El còmput de data a data dels terminis de presó preventiva, és el que s'ha vingut seguint de forma constant en la pràctica de la Batllia i dels Tribunals andorrans...".

Cinquè

Mitjançant providència del magistrat ponent de data 19 de febrer de 1997, es va obrir la fase de conclusions que ha estat formalitzada tant pel demandant com pel Ministeri Fiscal, per mitjà de sengles escrits registrats al Tribunal Constitucional de 5 de març i 3 de març de 1997,

respectivament, en què substancialment es reiteren les posicions mantingudes en la fase de demanda i d'al·legacions.

Fonaments jurídics:

Primer

L'objecte del present recurs d'empara se centra a estimar si s'ha produït una lesió al dret fonamental a la llibertat reconegut a l'article 9 de la Constitució com a conseqüència de l'aute de 29 de novembre de 1996 dictat pel president del Tribunal de Corts pel qual es confirmava l'aute del batlle de guàrdia de 24 de novembre de 1996, denegatori de la petició de posada en llibertat del Sr. Ubach Mortés. Mitjançant aquestes dues resolucions judicials es desestimava la pretensió formulada pel Sr. Ubach Mortés en el procediment urgent i preferent previst a l'article 9.3 de la Constitució interposat per la seva defensa.

Segons la representació processal del Sr. Ubach Mortés, la infracció al mencionat dret fonamental a la llibertat s'hauria ocasionat "... a partir del 22 de novembre de 1996, data a partir de la qual s'havia exhaurit el període màxim de presó preventiva fixat en l'article 109 del CPP en un total de vuit mesos". No ha estat aquest el criteri dels dos autes jurisdiccionals abans esmentats ni tampoc ho ha estat el del Ministeri Fiscal.

Segon

D'aquesta forma, en el present recurs, ens trobem davant d'un debat purament interpretatiu no només entre les parts (demandant i Ministeri Fiscal) sinó entre una de les parts (demandant) i els òrgans jurisdiccionals: pel demandant, el termini de presó preventiva hauria finalitzat el dia 22 de novembre de 1996; pels òrgans jurisdiccionals i pel Ministeri Fiscal entre el dia 26 i el dia 29 de novembre del mateix any.

Plantejada la qüestió en aquests termes, podria semblar que aquest Tribunal hauria de tercejar en relació amb quina de les interpretacions és la correcta per determinar així si la lesió al dret fonamental invocat s'ha produït. Tanmateix, això no és possible per dues causes fonamentals: la primera, més general, perquè, donada la seva naturalesa constitucional, el recurs d'empara no és un recurs de cassació contra qualsevol tipus de resolució judicial que, a judici d'alguna de les parts, ofereixi dubtes sobre la seva jurisdicció, sinó que es tracta d'un recurs contra aquelles resolucions judicials que vulnereu un dret fonamental constitucionalment declarat (vulneració que pot produir-se

tant per lesió directa del dret com per lesió omissiva pel fet de no haver-se reconegut i protegit); la segona, més concreta, perquè el debat gira exclusivament al voltant de la forma instrumental de càlcul dels terminis, en relació amb la qual no existeix una clara determinació normativa i es manifesten diferències entre els criteris d'aplicació i interpretació de l'ordenament jurídic.

La naturalesa no cassacional del recurs d'empara (primera causa senyalada anteriorment) comporta, entre altres elements, que el Tribunal Constitucional no hagi de pronunciar-se sobre la interpretació de la Llei que, com a doctrina ja reiterada (STC 96-1-RE, fonament jurídic tercer; "Així mateix, al marge d'interpretacions que no corresponen a aquest Tribunal sinó a la justícia ordinària...") és competència pròpia dels tribunals ordinaris. I (segona causa) aquesta activitat és la que ha estat realitzada per la jurisdicció ordinària en el procediment d'empara jurisdiccional que ara s'impugna: tant el primer aute del batlle de guàrdia com el posterior del president del Tribunal de Corts contenen motivació jurídica suficient fonamentadora de les seves respectives resolucions, en cap de les quals s'aprecia cap vulneració de preceptes constitucionals.

En definitiva, tot i que correspon a aquest Tribunal pronunciar-se sobre tota lesió al dret a la jurisdicció no li pertoca resoldre respecte a la més adequada fórmula per al càlcul dels terminis processals o extraprocessals, ja que es tracta d'un àmbit d'interpretació jurídica de rang legal que correspon per definició als òrgans judicials ordinaris. En conseqüència, atès que segons aquesta interpretació jurisdiccional, el demandant no ha sofert presó preventiva en temps superior al de vuit mesos legalment establert, no ha existit infracció al dret fonamental a la llibertat consagrat en l'article 9.1 de la Constitució.

DECISIÓ:

En atenció a tot el que s'ha exposat, el Tribunal Constitucional, per l'autoritat que li confereix la Constitució del Principat d'Andorra,

HA DECIDIT:

No atorgar l'empara sol·licitada per la representació processal del Sr. Antoni Ubach Mortés, desestimar íntegrament la pretensió continguda en el recurs d'empara 96-8-RE i declarar que no ha existit lesió del dret constitucional a la llibertat que s'hi invoca. No es condemna en costes.

I així, per aquesta la nostra sentència, que serà notificada a la representació processal del Sr. Antoni Ubach Mortés, al Ministeri Fiscal, al president del Tribunal Superior de Justícia i al president del

Tribunal de Corts, ho pronunciem, manem i signem, a Andorra la Vella, el dia tretze de març de mil nou-cents noranta-set.

François Luchaire

Miguel Ángel Aparicio Pérez

President

Vicepresident

Pere Vilanova Trias

Joan Josep López Burniol

Magistrat

Magistrat